

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASACH IV-VII

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W DOMANIEWICACH

Ocena pracy ucznia i jego postępów w nauce w przypadku przedmiotu muzyka odzwierciedla przede wszystkim odbiór wypowiedzi muzycznych i wykorzystanie zawartych w nich informacji, tworzenie wypowiedzi muzycznych, analizę i interpretację tekstów kultury głównie europejskiej. Umiejętność korzystania z przekazów medialnych. Twórczą aktywność i inicjatywę podczas zajęć, wkład pracy, sumienność, rzetelność i zaangażowanie przy wykonywaniu różnego rodzaju zadań muzycznych.

SPOSOBY I FORMY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

W zakresie historii muzyki oraz zadań o charakterze humanistycznym ocenie z muzyki podlega:

- wypowiedź ustna (odpowiedź na pytanie, prezentacja);
- wypowiedź pisemna (opis, analiza, sprawdzian, kartkówka, referat).

W zakresie aktywności twórczej ocenie podlega:

- śpiew indywidualny i w grupie;
- taniec;
- gra na instrumentach;
- tworzenie prac plastycznych – szkiców rysunkowych, prac malarskich do słuchanej muzyki;
- wypowiedź muzyczna w formie niekonwencjonalnej – ruch przy muzyce, drama;
- wypowiedź muzyczna tworzona w technologii komputerowej i cyfrowej;
- twórcza postawa w pracy nad zadaniem muzycznym, własnym rozwojem oraz na rzecz grupy, zespołu;
- udział w życiu muzycznym szkoły, środowiska.

Przy ustalaniu oceny z muzyki w szczególności bierze się pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia oraz jego zaangażowanie w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASIE IV

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym i kulturalnym szkoły lub społeczności lokalnej lub w konkursach i festiwalach muzycznych;
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne;
- podejmuje działalność kulturalną i prezentuje wysoki poziom artystyczny;
- posiada wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określany programem dla klasy IV;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją;
- potrafi zagrać na dzwonek i flecie prostym gamę C-dur;
- akompaniuje do piosenek na instrumentach perkusyjnych;
- potrafi wskazać cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych (poloneza i krakowiaka);
- zna podstawowe kroki poloneza i krakowiaka;
- improwizuje rytm i melodię do podanych tekstów;
- bardzo dobrze rozpoznaje takie wartości rytmiczne jak: cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka;
- rozpoznaje budowę utworów dwu, trzyczęściowych;
- potrafi wypowiedzieć się na temat charakteru słuchanego utworu;
- rozróżnia brzmienie instrumentów smyczkowych i potrafi je nazwać;
- rozpoznaje polskie tańce narodowe;
- odróżnia głosy męskie od żeńskich;
- wskazuje na powtórzenia, podobieństwa i różnice w słuchanym utworze;
- rozpoznaje bezbłędnie muzykę Fryderyka Chopina oraz wie, kim był Fryderyk Chopin i jakie utwory komponował;
- rozpoznaje utwory z wysłuchanej literatury muzycznej;
- zna historię powstania hymnu państwowego oraz jego autorów;
- potrafi wyjaśnić znaczenie podstawowych pojęć, symboli muzycznych zapisu nutowego i skrótów notacji muzycznej;
- poprawnie zapisuje i odczytuje zapis muzyczny;
- grupuje wartości rytmiczne w taktach 2/4, 3/4, 4/4 i potrafi wypełnić je dowolnymi wartościami;
- aktywnie uczestniczy w lekcji.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie IV;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych z zalecaną interpretacją i właściwą postawą śpiewaczą;
- akompaniuje do piosenek na instrumentach perkusyjnych;
- potrafi zagrać na flecie gamę C-dur;
- wskazuje cechy polskich tańców narodowych;
- zna kroki poloneza i krakowiaka;
- rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych i potrafi je nazwać;
- rozpoznaje podstawowe wartości rytmiczne;
- potrafi rozpoznać 2 i 3 częściowy utwór oraz rondo;
- określa nastrój oraz charakter słuchanych utworów;
- próbuje interpretować treści pozamuzyczne w utworach programowych i ilustracyjnych;
- rozpoznaje muzykę Fryderyka Chopina wśród innych kompozytorów;
- potrafi powiedzieć kilka zdań o Fryderyku Chopinie;
- wskazuje na podobieństwa, różnicę i powtórzenia w utworach;
- rozpoznaje niektóre utwory z wysłuchanej literatury muzycznej;
- zna historię powstania hymnu państwowego oraz jego autorów;

- potrafi wyjaśnić znaczenie podstawowych pojęć i symboli muzycznych zapisu nutowego oraz skrótów notacji muzycznej;
- grupuje wartości rytmiczne w taktach 2/4, 3/4 i 4/4 i potrafi je wypełnić;
- zapisuje na pięciolinii podane wysokości dźwięków i ich wartości rytmiczne;
- potrafi wymienić instrumenty perkusyjne;
- aktywnie uczestniczy w lekcji.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawę programową, lecz czasem wykonuje pewne zadania z pomocą nauczyciela;
- potrafi wykonać z pamięci pieśni obowiązkowe oraz niektóre wybrane pieśni patriotyczne, narodowe czy inne z właściwą postawą śpiewaczą;
- gra na dzwoneczkach przy pomocy nauczyciela gamę C-dur;
- rozpoznaje poznane wartości rytmiczne;
- z pomocą nauczyciela rozpoznaje budowę utworu 2 i 3 częściową;
- potrafi rozpoznać instrumenty strunowe wśród innych instrumentów i wymienić niektóre z nich;
- próbuje określić nastrój i charakter piosenki (utworu);
- rozpoznaje muzykę Fryderyka Chopina;
- potrafi powiedzieć, kim był Fryderyk Chopin i na jakim instrumencie komponował.
- potrafi odróżnić głosy męskie od żeńskich;
- próbuje wskazywać podobieństwa i różnice w utworach;
- potrafi podać nazwy nut na pięciolinii, określić ich wartości rytmiczne;
- z pomocą nauczyciela wskaże cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych (poloneza i krakowiaka);
- wie, kto jest autorem hymnu państwowego i w jakim państwie powstał;
- grupuje z pomocą nauczyciela wartości rytmiczne w takcie 2/4, 3/4 i 4/4.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi zaśpiewać z pamięci niektóre pieśni obowiązkowe oraz wybrane pieśni patriotyczne;
- z pomocą nauczyciela wykona prosty akompaniament perkusyjny do piosenki;
- z pomocą nauczyciela potrafi zagrać na dzwoneczkach gamę C-dur;
- wymienia nazwy polskich tańców narodowych;
- wie, gdzie powstał hymn państwowy;
- zna podstawowe wartości rytmiczne, nazwy nut oraz ich położenie na pięciolinii w obrębie oktawy;
- odróżnia głosy męskie od żeńskich;
- potrafi powiedzieć kim był Fryderyk Chopin.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości objętych programem nauczania w klasie IV;
- nie wykazuje inicjatywy poprawy ocen;
- nie potrafi wykonać żadnej pieśni obowiązkowej na pamięć, ani przy pomocy nut;
- nie zna nazw i wartości rytmicznych dźwięków;
- nie bierze udziału w lekcji;
- nie wykonuje z pomocą nauczyciela zadań muzycznych i ćwiczeń obligatoryjnych;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu oraz wiadomości i umiejętności objęte programem są trudne do uzupełnienia.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASIE V

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym i kulturalnym szkoły lub społeczności lokalnej lub w konkursach i festiwalach muzycznych;
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne;
- podejmuje działalność kulturalną i prezentuje wysoki poziom artystyczny;
- posiada wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej wykraczające poza program nauczania;
- śpiewa poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym piosenki: *Pióreczko, Przyjaciół wie, Głęboka studzienka, Idzie dysc, Żeglorz, Panie bobrze, Zajęczek, Rota, Pierwsza Kadrowa, Pałacyk Michła, Warszawskie dzieci, Mariackie hejnały, Stuku-puku, Ostatni mazur, Lubię podróże* także bez akompaniamentu;
- uczestniczy aktywnie w pracach grupy, tworząc ilustracje dźwiękowe;
- ma twórczy wkład w powstałe „dzieło”, jego rozwiązania są nietypowe, ciekawe;
- śpiewa kanon trzygłosowy *Jak wielką moc posiada śpiew* poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym;
- wymienia słynnych śpiewaków operowych i wie, jakimi głosami śpiewają;
- omawia skale poszczególnych głosów;
- wymienia wybitnych twórców kwartetów i kwintetów z literatury muzycznej oraz gra na jednym z wybranych instrumentów oraz zna budowę danego instrumentu;
- rozpoznaje grupy instrumentów w słuchanych utworach;
- słuchowo rozpoznaje rodzaje zespołów kameralnych;
- samodzielnie przygotowuje prezentację do cyklu miniatur *Obrazki z wystawy* Modesta Musorgskiego;
- wyjaśnia słowa Claude Debussy'ego: *muzyka jest tworzona dla niewyraźnego*;
- samodzielnie przygotowuje prezentację do cyklu miniatur *Obrazki z wystawy* Modesta Musorgskiego;
- ilustruje fragmenty wiersza na wybranym instrumencie melodycznym;
- wymienia dwóch amerykańskich wykonawców muzyki rozrywkowej i jazzowej;
- wyraża własny pogląd na temat roli muzyki filmowej i umie go obronić;
- wyraża własny pogląd na temat roli muzyki programowej oraz filmowej i umie go obronić;
- przygotowuje informacje na temat zwyczajów bożonarodzeniowych z innych krajów europejskich;
- przygotowuje informacje na temat rzadkich instrumentów występujących w pastorałce *Jam jest dudka*: dudki, piszczałki, bandurki, szałamajów, klawicymbału, cytry, wioli;
- wykonuje album przedstawiający stroje, instrumenty, pieśni i tańce charakterystyczne dla swojego regionu;
- samodzielnie gra na flecie lub dzwonkach melodię *Idzie dysc*;
- przygotowuje album lub prezentację na temat folkloru wybranego regionu;
- wyraża własny pogląd na funkcję, jaką pełniły piosenki żołnierskie i pieśni z okresu wojny oraz omawia, w jakim celu powstawały;
- samodzielnie tworzy akompaniament do piosenki *Pałacyk Michła* na dowolnym instrumencie;
- zna podstawowe kroki i figury taneczne krakowiaka, samodzielnie tworzy układ taneczny krakowiaka;

- przedstawia cechy narodowych tańców polskich;
- aktywnie uczestniczy w lekcji.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określany programem dla klasy V;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją solo i w zespole;
- śpiewa solo lub w zespole kameralnym poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym przynajmniej pięć piosenek z następującego repertuaru: *Pióreczko, Przyjaciół wie, Głęboka studzienka, Idzie dysc, Żeglorz, Panie bobrze, Zajączek, Rota, Pierwsza Kadrowa, Pałacyk Michła, Warszawskie dzieci, Mariackie hejnały, Stuku-puku, Ostatni mazur, Lubię podróżę*;
- akompaniuje do piosenek na instrumentach perkusyjnych;
- odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy, klucz basowy;
- analizuje zapis nutowy piosenek;
- uczestniczy aktywnie w pracach grupy, tworząc ilustracje dźwiękowe; ma twórczy wkład w powstałe „dzieło”
- rozpoznaje rodzaj chóru w słuchanych utworach;
- śpiewa poprawnie kanon trzygłosowy;
- samodzielnie tworzy akompaniament do fragmentu tematu z filmu *Różowa pantera* na flecie lub na dzwonkach,;
- rozpoznaje instrumenty po ich brzmieniu;
- wymienia wybitnych twórców muzyki kameralnej;
- podczas słuchania rozpoznaje poszczególne sekcje: rytmiczną, trąbek, saksofonów, puźonów; – omawia rozmieszczenie instrumentów w orkiestrze symfonicznej,
- wymienia twórców muzyki symfonicznej;
- wymienia czterech kompozytorów komponujących muzykę kameralną i orkiestrową i podaje tytuły utworów;
- wykonuje akompaniament perkusyjny do utworu *Taniec kurcząt w skorupkach*;
- wymienia kompozytorów i tytuły utworów wyrażających różne emocje;
- tworzy akompaniament;
- ilustruje grę na instrumentach perkusyjnych według własnego pomysłu wybrany wiersz;
- śpiewa poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym piosenkę *Ciągle pada* oraz gra fragment melodii piosenki na wybranym instrumencie melodycznym;
- samodzielnie dopasowuje muzykę do opisu sytuacji;
- dokładnie przedstawia tok pracy nad muzyką do filmu *W pustyni i w puszczy*;
- wymienia dwóch polskich kompozytorów muzyki filmowej oraz podaje po dwa tytuły filmów, do których skomponowali oni muzykę;
- wymienia zwyczaje charakterystyczne tylko dla regionu, w którym mieszka;
- śpiewa kolędy poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym;
- śpiewa poprawnie pastorałkę *Jam jest dudka* i samodzielnie tworzy akompaniament perkusyjny do pastorałki;
- wymienia instrumenty występujące w pastorałce *Jam jest dudka*;
- podaje, którzy polscy kompozytorzy wykorzystywali muzykę ludową w swoich utworach;
- wymienia zespoły wykonujące muzykę folkową;
- zna i stosuje pojęcia: folklor, etnografia, etnograf, region, gwara, kapela;

- tworzy akompaniament perkusyjny do melodii *Głęboka studzienka*;
- samodzielnie charakteryzuje muzykę góralską;
- poprawnie intonacyjnie i rytmicznie śpiewa melodię *Idzie dysc* w dwugłosie;
- charakteryzuje folklor Kaszub: gwarę, instrumenty, tematykę melodii ludowych, strój;
- omawia funkcję krzyżyka i bemola;
- nazywa dźwięki, przy których stoją znaki chromatyczne;
- poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym śpiewa piosenkę *Żeglorz*;
- charakteryzuje folklor Wielkopolski, Śląska, Mazowsza i Rzeszowszczyzny;
- aktywnie bierze udział w zabawach ludowych;
- tańczy układ trojaka;
- analizuje zapis nutowy hymnu;
- przedstawia historię powstania *Mazurka Dąbrowskiego*;
- analizuje zapis nutowy *Roty i Pierwszej Kadrowej*;
- omawia znaczenie pieśni żołnierskich i patriotycznych dla Polaków;
- śpiewa piosenkę poprawnie *Rotę* pod względem intonacji, dykcji i rytmu;
- samodzielnie rozpoznaje utwory w rytmie krakowiaka;
- analizuje zapis nutowy piosenki *Mariackie hejnały*;
- zna figury taneczne w krakowiaku i tańczy je w parach;
- gra fragment poloneza z filmu *Pan Tadeusz* na fletach, dzwoneczkach;
- tańczy w parach krótki układ poloneza;
- analizuje zapis nutowy piosenki *Stuku-puku*;
- gra akompaniament do melodii *Czerwone jabłuszko* na flecie lub dzwoneczkach;
- określa charakter mazura na podstawie muzyki i tekstu;
- bierze aktywny udział w lekcji.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie V;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych z zalecaną interpretacją i właściwą postawą śpiewaczą;
- śpiewa w grupie piosenkę *Pióreczko*;
- odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej: pięciolinia, klucz wiolinowy, klucz basowy;
- uczestniczy w pracach grupy tworzącej ilustracje dźwiękowe do obrazów;
- czasami ma twórczy wkład w tworzenie ilustracji dźwiękowych;
- wyjaśnia pojęcia: mutacja, skala głosu;
- gra na dzwoneczkach fragment arii *La donna e mobile*;
- wyjaśnia pojęcia: zespół wokalny, chór, dyrygowanie, batuta;
- podaje, co jest źródłem dźwięku przedstawionych instrumentów;
- wymienia skład instrumentalny kwartetu smyczkowego i kwintetu instrumentów dętych blaszanych;
- przedstawia historię powstania grup bigbandowych;
- omawia rodzaje orkiestr,
- podaje skład instrumentów;
- omawia, czym się różnią orkiestry: smyczkowa, symfoniczna, dęta;
- wymienia instrumenty należące do poszczególnych grup;
- podaje rodzaje głosów ludzkich;

- zna twórców muzyki programowej: Arthura Honeggera, Modesta Musorgskiego;
- podczas słuchania utworów muzycznych określa swoje emocje i nastroje;
- gra prosty akompaniament do piosenki;
- wyjaśnia, na czym polega tworzenie muzyki dźwiękonaśladowczej;
- aktywnie bierze udział w pracy grupy;
- analizuje zapis nutowy piosenki *Ciągle pada* (nazwy literowe, solmizacyjne, wartości nut, metrum);
- opowiada, jak wyglądała praca nad muzyką do filmu *W pustyni i w puszczy*;
- wymienia twórców muzyki programowej i filmowej;
- podaje tytuły utworów muzyki programowej;
- wymienia tytuły filmów, do których muzykę skomponował Krzesimir Dębski;
- dokładnie omawia poszczególne zwyczaje bożonarodzeniowe;
- samodzielnie śpiewa kolędy z towarzyszeniem instrumentu;
- wykonuje akompaniament do pastorałki na dzwonek,
- w grupie tworzy akompaniament perkusyjny;
- podaje, kto tworzył muzykę ludową i o czym ona opowiadała,
- zna postać Oskara Kolberga;
- analizuje zapis nutowy melodii *Głęboka studzienka*, podaje nazwy literowe i solmizacyjne;
- opisuje strój górala podhalańskiego;
- próbuje wykonać taniec zbójnicki;
- analizuje zapis nutowy melodii *Hej, bystro woda*;
- przypomina, jaką rolę pełni krzyżyk;
- wymienia instrumenty charakterystyczne dla regionu Kaszub i omawia kaszubski strój ludowy;
- nazywa znaki chromatyczne występujące w piosence *Żeglorz*;
- poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym śpiewa zabawy ludowe;
- prezentuje informacje o Józefie Wybickim;
- wymienia autorów pieśni, śpiewa poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym Mazurka Dąbrowskiego oraz *Rotę*;
- śpiewa *Pierwszą Kadrową* z akompaniamentem dzwonek;
- omawia genezę piosenki *Pałacyk Michla*;
- analizuje zapis nutowy utworu *Mariackie hejnały*;
- buduje trójdźwięki durowe i molowe od podanych dźwięków;
- wyklaskuje rytm krakowiaka;
- wskazuje w zapisie nutowym synkopę i wyjaśnia jej znaczenie;
- wykonuje podstawowe kroki występujące w krakowiaku: cwał, hołubce, krzesany;
- gra rytm poloneza na dowolnych instrumentach perkusyjnych;
- gra melodię *Poloneza Wojciecha Kilara* na dzwonek,
- rozpoznaje poloneza w słuchanych utworach;
- śpiewa poprawnie piosenkę *Stuku-puku*;
- wykonuje akompaniament do piosenki *Stuku-puku* na dzwonek i trójkacie;
- gra na flecie melodię *Czerwone jabłuszko*;
- analizuje zapis nutowy piosenki *Ostatni mazur*;
- śpiewa poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym piosenkę *Ostatni mazur*;
- poprawnie śpiewa piosenkę *Lubię podróże* w kanonie;
- aktywnie pracuje w grupie, tworząc ilustrację muzyczną do piosenki *Lubię podróże*.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawę programową, lecz czasem wykonuje pewne zadania z pomocą nauczyciela;
- potrafi solo z pamięci wykonać fragmenty pieśni obowiązkowych oraz niektóre wybrane pieśni patriotyczne, narodowe czy inne z właściwą postawą śpiewaczą;
- podejmuje w grupie próby śpiewania poznanych piosenek;
- wymienia głosy ludzkie z podziałem na męskie i żeńskie;
- rozpoznaje głosy z pomocą nauczyciela;
- wymienia zespoły wokalne i rodzaje chórów;
- określa, do jakich grup instrumentów należą instrumenty przedstawione na ilustracji;
- definiuje pojęcia: kompozycja, obsada, zespół kameralny;
- podaje, gdzie jest wykonywana muzyka kameralna;
- zna skład typowego zespołu bigbandowego;
- wymienia rodzaje orkiestr;
- podaje rodzaje orkiestr, chórów, zespołów kameralnych;
- wymienia grupy instrumentów ze względu na źródło dźwięku;
- wie, jak powstaje muzyka programowa;
- opowiada o swoich wyobrażeniach podczas słuchania muzyki programowej;
- wymienia określenia uczuć i nastrojów oraz tłumaczy, co oznaczają;
- poprawnie wyklaskuje rytm piosenki;
- dopasowuje zdjęcia do słuchanych utworów;
- bierze udział w pracy grupy;
- samodzielnie śpiewa piosenkę *Ciągle pada*;
- tworzy prosty akompaniament perkusyjny do piosenki;
- omawia funkcje muzyki filmowej;
- wie, od czego kompozytor rozpoczyna tworzenie muzyki do filmu;
- opowiada o swoich wyobrażeniach, uczuciach i emocjach podczas słuchania muzyki;
- wie, że muzyka potrafi naśladować różne odgłosy;
- wymienia funkcje muzyki filmowej;
- samodzielnie wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe;
- śpiewa w grupie kolędy;
- odczytuje zapis nutowy piosenki nazwami solmizacyjnymi i literowymi;
- wymienia i wskazuje regiony folklorystyczne na mapie Polski;
- poprawnie śpiewa melodię *Głęboka studzienka*;
- charakteryzuje muzykę góralską;
- podaje skład kapeli góralskiej;
- śpiewa melodię *Idzie dysc* jednogłosowo;
- nazywa krzyżyk występujący w melodii podhalańskiej;
- wymienia charakterystyczne cechy folkloru Kaszub;
- poprawnie śpiewa piosenkę *Żeglorz*;
- wymienia charakterystyczne cechy folkloru Rzeszowszczyzny, Wielkopolski, Mazowsza i Śląska;
- chętnie uczestniczy w zabawach ludowych: *Panie bobrze*, *Zajaczek*;
- tańczy *Trojaka*;
- śpiewa hymn samodzielnie z towarzyszeniem instrumentu;
- wymienia symbole narodowe;
- samodzielnie śpiewa *Rotę*;
- wie, w jakich okolicznościach powstały *Rota* i *Pierwsza Kadrowa*;

- śpiewa poprawnie piosenkę *Pałacyk Michła*;
- tworzy prosty akompaniament perkusyjny;
- wymienia cechy polskich tańców narodowych, czyta taitażacją i klaszcze ich rytm;
- wykonuje podstawowy krok krakowiaka – cwał;
- podaje charakterystyczne cechy poloneza;
- tańczy w parach podstawowe figury poloneza;
- podaje charakterystyczne cechy oberka i kujawiaka;
- samodzielnie śpiewa piosenkę *Lubię podróże*;
- podejmuje próbę śpiewu w kanonie;
- pracując w grupie, przygotowuje ilustrację muzyczną.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi zaśpiewać solo z pamięci niektóre pieśni obowiązkowe oraz wybrane pieśni patriotyczne: *Rotę, Pierwszą Kadrową, Pałacyk Michła*;
- zachęcony przez nauczyciela śpiewa w grupie następujące piosenki: *Pióreczko, Ciągle pada, Idzie dysc, Żeglorz, Rotę; Pałacyk Michła; Pierwszą Kadrową, Głęboka studzienka, Mariackie hejnały, Ostatni mazur*, kanon *Lubię podróże*;
- z pomocą nauczyciela wykona prosty akompaniament perkusyjny do piosenki *Pióreczko*;
- z pomocą nauczyciela potrafi zagrać na dzwonkach gamę C-dur;
- rzadko podejmuje trud pracy w grupie, bazuje na pracy swoich kolegów;
- wymienia głosy ludzkie;
- wie, kto wykonuje muzykę wokálną;
- z pomocą nauczyciela podaje nazwy instrumentów przedstawionych na ilustracji;
- wymienia nazwy zespołów kameralnych ze względu na ilość osób w nich grających;
- zna pojęcie big-bandu, orkiestry, muzyki programowej;
- wie, jaką funkcję pełni dyrygent;
- wymienia aparat wykonawczy: solistę, zespół kameralny, chór, orkiestrę, big-band;
- podaje nazwy instrumentów;
- z pomocą nauczyciela opowiada o swoich wyobrażeniach podczas słuchania utworu;
- z pomocą nauczyciela wymienia określenia uczuć i nastrojów;
- śpiewa piosenkę w grupie z towarzyszeniem instrumentu;
- wymienia wyrazy dźwiękonaśladowcze;
- wymienia nazwisko kompozytora muzyki filmowej Krzesimira Dębskiego;
- pamięta, że skomponował on muzykę do filmu *W pustyni i w puszczy*;
- definiuje muzykę programową i filmową;
- nazwać uczucia towarzyszące mu podczas słuchania utworów;
- z pomocą nauczyciela podaje zwyczaje bożonarodzeniowe;
- wymienia tradycyjne dania wigilijne;
- zachęcony śpiewa w grupie kolędy;
- poprawnie śpiewa w grupie pastorałkę *Jam jest dudka* z towarzyszeniem instrumentu;
- zna definicję folkloru;
- wskazuje swój region na mapie Polski oraz Podhale, Kaszuby, Kraków
- przy pomocy nauczyciela wskazuje na mapie Rzeszowskie; Wielkopolskę, Mazowsze i Śląsk;
- zachęcony bawi się w zabawę *Zajaczek*;
- zachęcony tańczy podstawowy krok trojaka;

- śpiewa w grupie hymn z pamięci;
- pamięta o odpowiedniej postawie podczas śpiewania hymnu;
- wymienia pieśni związane z historią Polski: *Rotę, Pierwszą Kadrową*;
- próbuje wykonać podstawowy krok krakowiaka;
- zachęcony tańczy podstawowy krok poloneza – chodzony;
- rozpoznaje w słuchanych melodiach ludowych kujawiaka i oberka;
- wymienia nazwy polskich tańców narodowych;
- wie gdzie powstał hymn państwowy;
- zna podstawowe wartości rytmiczne, nazwy nut oraz ich położenie na pięciolinii w obrębie oktawy;
- odróżnia głosy męskie od żeńskich;
- potrafi powiedzieć kim był Fryderyk Chopin;
- z pomocą przygotowuje w grupach ilustrację muzyczną do miejsc pokazanych na zdjęciach;
- zachęcony bierze udział w pracy grupy.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości objętych programem nauczania w klasie V;
- nie wykazuje inicjatywy poprawy ocen;
- nie potrafi wykonać żadnej pieśni obowiązkowej na pamięć, ani przy pomocy nut;
- nie zna nazw i wartości rytmicznych dźwięków;
- nie bierze udziału w lekcji;
- nie wykonuje z pomocą nauczyciela zadań muzycznych i ćwiczeń obowiązkowych;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu oraz wiadomości i umiejętności objęte programem są trudne do uzupełnienia;

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASIE VI

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym i kulturalnym szkoły lub społeczności lokalnej lub w konkursach i festiwalach muzycznych;
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne;
- podejmuje działalność kulturalną i prezentuje wysoki poziom artystyczny;
- posiada wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej wykraczające poza program nauczania;
- śpiewa poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym piosenki bez akompaniamentu;
- uczestniczy aktywnie w pracach grupy, tworząc ilustracje dźwiękowe; ma twórczy wkład w powstałe „dzieło”, jego rozwiązania są nietypowe, ciekawe;
- gra na dowolnym instrumencie melodię piosenki – tworzy akompaniament do słuchanej muzyki gospel i do słuchanych piosenek;
- przygotowuje prezentacje na temat karnawału w Rio;
- tańczy taniec flamenco;
- przygotowuje prezentację na temat twórczości zespołu KODO;
- tworzy akompaniament perkusyjny do piosenki;
- przygotowuje prezentacje o najważniejszych i najbardziej znanych salach koncertowych, operach i baletach na świecie;
- gra na gitarze akompaniament do kolędy *Cicha noc*;

- przygotowuje prezentacje na temat zwyczajów bożonarodzeniowych;
- potrafi zagrać na instrumencie melodycznym triadę harmoniczną w różnych tonacjach;
- rozpoznaje i analizuje budowę słuchanych utworów;
- przygotowuje prezentację o Janie Sebastianie Bachu – twórcy polifonii;
- tworzy teledysk do ostatniej części *Symfonii pożegnalnej* Józefa Haydna;
- przygotowuje prezentację o Józefie Haydnie – twórcy sonat, symfonii i koncertów
- przygotowuje prezentację o polskich kompozytorach tworzących balety;
- zna musicalowe hity i ich kompozytorów.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określany programem dla klasy VI;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją solo i w zespole;
- śpiewa solo piosenkę poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym przynajmniej pięć piosenek z następującego repertuaru: niemiecka kolęda *Cicha noc*, francuska pastorałka *Aniołowie z naszych pól*, refren andaluzyjskiej pastorałki: *A la nanita nana*, *Shiri yakanaka*, *Swing Low*, *Hej*, *Zuzanno*, *Kwiat wiśni*, *Odpowie Ci wiatr*, *W kurniku*, *Prząśniczka*, *Vapensiero*;
- analizuje zapis nutowy wybranej piosenki;
- wyklaskuje rytm do słuchanego utworu;
- zna i stosuje pojęcia: fermata, improwizacja;
- śpiewa w kanonie i na głosy: szantę John Kanaka, kanon Karnawał w Rio;
- śpiewa i gra na dowolnym instrumencie kolędę hiszpańską *A la nanita nana*;
- zna cechy charakterystyczne gatunków muzycznych, pochodzących z różnych regionów świata: samba, tango, R&B, jazz, country, walc wiedeński, flamenco;
- tworzy ilustracje plastyczne do słuchanego utworu;
- tworzy ilustracje dźwiękowe na podstawie kontrastowych ilustracji;
- wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka;
- śpiewa polskie kolędy poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym;
- buduje triadę harmoniczną w różnych tonacjach;
- samodzielnie tworzy rytmiczne schematy o budowie AB i ABA, i wykonuje je na instrumentach perkusyjnych;
- zna instrumenty z różnych regionów świata: zampona, charango, ocarina, quiro, bandeon, konga, djembu, erhu, guzheng, taiko, cajón, kastaniety;
- zna zasady budowy wariacji, kanonu i fugi;
- samodzielnie tworzy wariacje melodyczne do tematu i gra je na instrumentach melodycznych;
- samodzielnie tworzy formę ronda i wykonuje ją na instrumencie;
- zna formy polifoniczne;
- słuchając utworów muzycznych, obserwuje kolejne wejścia tematu;
- zna najśłynniejszych twórców oper;
- potrafi zanucić melodię arii z wybranych oper;
- zna twórców trzech baletów i ich tytuły;
- gra w zespole na wybranym instrumencie melodycznym fragment *Walca kwiatów* Piotra Czajkowskiego;
- potrafi podać różnice pomiędzy operą, baletem a musicalem;
- wyjaśnia znaczenie kropki przy nucie i łuku łączącego dwie nuty na tej samej wysokości;

- analizuje zapis nutowy duetu z operetki Franza Lehara *Wesoła wdówka*
- zna i stosuje pojęcia: budowa okresowa, poprzednik, następnik, okres, tonika, subdominanta, dominanta, refren, kuplet, opera, libretto, uwertura, aria, ansamble, balet, scenograf, kostiumolog, dyrygent, inspicjent, sottovoce, taniec klasyczny, pointy, temat, imitacja, polifonia, homofonia;
- bierze aktywny udział w lekcji.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie VI;
- śpiewa poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym piosenki: *Hej, Zuzanno, Odpowie ci wiatr, W kurniku, Prząśniczka*;
- tworzy choreografię do wybranej piosenki;
- zna początki jazzu;
- wie, kim był Louis Armstrong;
- gra melodię standardu jazzowego *When the Saints go marching in* na instrumencie klawiszowym lub innym melodycznym;
- gra na flecie lub gitarze melodię *El condor passa*;
- wie, co robi łuk łączący dwie nuty na tej samej wysokości;
- gra w zespole fragment walca *Nad pięknym modrym Dunajem* Johanna Straussa;
- wie, co to jest pentatonika i potrafi ją zapisać;
- śpiewa poprawnie piosenkę *Shiri yakanaka*, gestami przekazując jej treść;
- ilustruje dźwiękami legendę aborygeńską;
- wskazuje na mapie miejsca upowszechniające muzykę;
- zna instytucje upowszechniające kulturę muzyczną w jego okolicy;
- zna zwyczaje bożonarodzeniowe w wybranych krajach;
- dokładnie omawia poszczególne zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce;
- samodzielnie śpiewa polskie kolędy z towarzyszeniem instrumentu;
- potrafi dośpiewać lub dograć następni do poprzedników;
- słuchając, rozpoznaje utwory o budowie AB i ABA;
- zna kompozytorów, którzy tworzyli wariacje;
- tworzy wariacje rytmiczne do tematu i wykonuje je na instrumentach perkusyjnych;
- w słuchanych utworach wskazuje refreny i kuplety;
- przedstawia rozwój muzyki polifonicznej w poszczególnych epokach;
- zna podstawowe techniki polifonii;
- przedstawia rozwój i budowę sonaty w poszczególnych epokach;
- wyjaśnia pojęcia: concerto grosso, concertino, ripieno;
- rozpoznaje instrumenty w słuchanych utworach;
- zna budowę symfonii czteroczęściowej;
- wie, kim jest i co robi scenograf, kostiumolog, inspicjent, dyrygent, reżyser;
- zna libretto do baletu *Dziadek do orzechów* Piotra Czajkowskiego;
- wie, kim był Fred Astaire;
- wymienia najbardziej znane teatry na świecie, w których wystawiane są musicale;
- zna libretto operetki *Zemsta nietoperza* Johanna Straussa;
- śpiewa poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym fragment duetu z operetki *Wesoła wdówka* Franza Lehara;

– zna formy muzyczne: budowa okresowa, forma AB i ABA, rondo, wariacje, pieśń, opera, operetka, balet, musical, koncert, forma sonatowa, symfonia, suita, kanon, inwencja i fuga.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawę programową, lecz czasem wykonuje pewne zadania z pomocą nauczyciela;
- potrafi wykonać z pamięci pieśni obowiązkowe oraz niektóre wybrane pieśni patriotyczne, narodowe czy inne z właściwą postawą śpiewaczą;
- wyjaśnia pojęcia: choreografia, fermata;
- zna gatunki muzyki rozrywkowej;
- wyjaśnia pojęcia: standard jazzowy, muzyka country;
- tańczy taniec kowbojski na podstawie instrukcji;
- tańczy podstawowy krok samby na podstawie instrukcji;
- wymienia charakterystyczne cechy samby i tanga;
- zna muzykę, instrumenty i stroje Indian andyjskich;
- wie, kim był Johann Strauss;
- gra na flecie fragment piosenki *Bambusowy flecik*;
- omawia taniec masajskich wojowników;
- wymienia instrumenty charakterystyczne dla muzyki afrykańskiej;
- wymienia instrumenty charakterystyczne dla muzyki Aborygenów;
- omawia instytucje upowszechniające muzykę na świecie;
- gra na flecie lub dzwoneczkach wstęp do kolędy *Aniołowie z naszych pól*;
- samodzielnie wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce;
- śpiewa w grupie polskie kolędy;
- wskazuje w utworach o budowie okresowej poprzednik i następnik;
- zna i potrafi zagrać triadę harmoniczną w tonacji C-dur;
- tworzy ilustrację muzyczną do słuchanego utworu;
- rozpoznaje formę wariacji w słuchanych utworach;
- wyjaśnia pojęcia: rondo, kuplet, refren. imitacja, kontrapunkt, sonata, allegro sonatowe, kantata;
- zna budowę koncertu;
- wie, kim był Zbigniew Wodecki;
- zna skład orkiestry symfonicznej;
- wymienia i wyjaśnia rodzaje pieśni;
- śpiewa solo piosenkę *Prząśniczka*;
- wie, kim był Stanisław Moniuszko;
- zna części opery;
- zna głosy ludzkie;
- zna podział instrumentów na strunowe, dęte i perkusyjne;
- rozpoznaje i nazywa instrumenty w słuchanym utworze;
- gra na dowolnym instrumencie piosenkę *Gdybym był bogaty*, *Piekielnego galop*, fragment uwertury do opery *Wilhelm Tell*;
- zna najpopularniejszych kompozytorów operetek;
- omawia budowę i schematy poznanych form muzycznych;
- rozpoznaje proste formy w słuchanych utworach muzycznych.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności;
- potrafi zaśpiewać z pamięci niektóre pieśni obowiązkowe oraz wybrane pieśni patriotyczne;

- z pomocą nauczyciela wykona prosty akompaniament perkusyjny do piosenek;
- śpiewa w grupie piosenkę *Hej, Zuzanno, Odpowie ci wiatr, W kurniku, Prząśniczka*;
- wie, co to są szanty, muzyka gospel;
- wymienia klasyków wiedeńskich;
- omawia folklor cyganów andaluzyjskich (flamenco);
- omawia kulturę Chin i Japonii;
- charakteryzuje muzykę Afryki;
- omawia muzykę Aborygenów;
- wymienia instytucje upowszechniające muzykę na świecie;
- omawia zwyczaje świąteczne w wybranych krajach;
- śpiewa w grupie kolędę *Cicha noc*;
- z pomocą nauczyciela wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe w Polsce;
- wymienia tradycyjne dania wigilijne;
- zachęcony śpiewa w grupie kolędy;
- zna budowę okresową utworu;
- omawia budowę dwuczęściową AB i trzyczęściową ABA;
- wymienia poznane formy: AB, ABA, wariacje, rondo;
- zna schemat wariacji, runda muzycznego; budowy formy sonatowej: ekspozycja, przetworzenie, reprzyza;
- wie, co to jest muzyka homofoniczna i polifoniczna;
- wyjaśnia dwa znaczenia pojęcia *koncert*;
- wie, co to jest *opera*, operetka, symfonia, musical;
- w grupie śpiewa fragment duetu z operetki *Wesoła wdówka* Franza Lehara;
- zachęcony przez nauczyciela bierze udział w lekcji.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości objętych programem nauczania w klasie VI;
- nie wykazuje inicjatywy poprawy ocen;
- nie potrafi wykonać żadnej pieśni obowiązkowej na pamięć, ani przy pomocy nut;
- nie zna nazw i wartości rytmicznych dźwięków;
- nie bierze udziału w lekcji;
- nie wykonuje zadań i ćwiczeń obowiązkowych;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu oraz wiadomości i umiejętności objęte programem są trudne do uzupełnienia;
- nie podejmuje działań, nie wykonuje z pomocą nauczyciela zadań muzycznych.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASIE VII

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym i kulturalnym szkoły lub społeczności lokalnej lub w konkursach i festiwalach muzycznych;
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne;
- podejmuje działalność kulturalną i prezentuje wysoki poziom artystyczny;
- posiada wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej wykraczające poza program nauczania;
- śpiewa w grupie i solo, poprawnie pod względem melodycznym i rytmicznym piosenki: *Znamy*

się tylko z widzenia, Klaszczmy rękoma, Oda do radości, Cebula, cebula, Nie bądź taki szybki Bill, Dni, których nie znamy;

- uczestniczy w dyskusji, używa argumentów, które świadczą o dużej znajomości tematu poznanych utworów;
- nagrywa słuchowisko z udźwiękowionym mitem;
- przygotowuje prezentację o notacji muzycznej;
- wymienia najpopularniejsze instrumenty muzyczne renesansu;
- wymienia polskich kompozytorów epoki renesansu i ich największe dzieła;
- omawia budowę dzieła *Das Wohltemperierte Klavier* i tłumaczy, czym był strój równomiernie temperowany oraz jego znaczenie dla rozwoju muzyki;
- przygotowuje prezentację o kompozytorach tworzących w epoce baroku, nieomawianych na lekcjach;
- opowiada o przedstawieniu operowym Mozarta, które obejrzał i stosuje fachowe słownictwo;
- samodzielnie odczytuje wszystkie zamieszczone w podręczniku partie instrumentalne kolęd;
- muzykuje w zespole oraz słucha tego co grają jego koledzy, „odnajduje się” w swojej partii;
- rozpoznaje utwory Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszki, Karola Szymanowskiego, Witolda Lutosławskiego, Krzysztofa Pendereckiego, Wojciecha Kilara, Henryka Mikołaja Góreckiego inne niż te słuchane na lekcjach muzyki;
- wymienia i omawia gatunki muzyczne powstałe w XX wieku (jazz, blues, rock, pop, rock and roll, rap, poezja śpiewana);
- porównuje kierunki w muzyce początków XX wieku
- gra na wybranym instrumencie melodycznym w zespole fragment opracowanie *Mazurka D-dur op. 33 nr 2* Fryderyka Chopina;
- wymienia kilku laureatów konkursów chopinowskich;
- gra fragment dowolnego utworu Michaela Jacksona na wybranym instrumencie melodycznym;
- tworzy własne ciekawe utwory muzyki rap;
- wykazuje się wiedzą wykraczającą poza podstawę programową oraz zagadnienia omawiane w szkole.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określany programem dla klasy VII;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych w sposób poprawny intonacyjnie z właściwym podparciem oddechowym i postawą śpiewaczą oraz zalecaną interpretacją solo i w zespole;
- śpiewa solo lub w zespole kameralnym poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym przynajmniej pięć piosenek z następującego repertuaru: *Znamy się tylko z widzenia, Klaszczmy rękoma, Oda do radości, Cebula, cebula, Nie bądź taki szybki Bill, Dni, których nie znamy;*
- śpiewa czysto w wielogłosie;
- uczestniczy w dyskusji o muzyce, a jego argumenty są trafne, jest przygotowany do dyskusji;
- tworzy ilustrację dźwiękową do mitu, ma twórcze i ciekawe pomysły;
- zna części mszy, budowę formy sonatowej, allegro sonatowego;
- wymienia dzieła innych polskich kompozytorów epoki renesansu;
- wyjaśnia pojęcia: „homofonia” i „polifonia”;
- zna życiorys Jana Sebastiana Bacha;
- rozpoznaje utwory Bacha omawiane na lekcji;
- wymienia formy muzyczne powstałe w epoce baroku;

- wyjaśnia pojęcia: „homofonia” i „polifonia”;
- gra na instrumencie melodycznym fragment *Zimy* Antonio Vivaldiego;
- omawia budowę symfonii i sonaty;
- rozpoznaje utwory omawiane na lekcjach;
- ma duży wkład w przygotowanie inscenizacji;
- rozpoznaje poszczególne części allegro sonatowego;
- gra na instrumencie w zespole;
- nuci tematy poznanych utworów;
- opowiada libretto wybranej opery Wolfganga Amadeusza Mozarta;
- wymienia przedstawicieli poszczególnych szkół narodowych;
- rozpoznaje *Etiudę rewolucyjną c-moll op. 10 nr 12*, *Mazurek D-dur op. 33 nr 2*, *Preludium A-dur op. 28 nr 7*, *Preludium e-moll op. 28 nr 4*;
- analitycznie słucha muzyki, określa formę słuchanego utworu;
- porównuje twórczość kompozytorów;
- dyskutuje o muzyce, uzasadnia swoje zdanie;
- wymienia przykłady dzieł: C. Debussy’ego, M. Ravela, I. Strawińskiego, S. Prokofiewa, G. Gershwina;
- gra temat z *Bolera* Maurycego Ravela;
- śpiewa w grupie i solo, poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym;
- wie, o czym opowiada balet *Harnasie*;
- wyjaśnia, co to jest impresjonizm;
- wypowiada się na temat obejrzanego filmu *Siedem bram Jerozolimy*;
- rozmawia o muzyce, wyraża swoje zdanie o roli muzyki w życiu człowieka;
- gra jedną z partii akompaniamentu do piosenki *Taniec*;
- przygotowuje prezentację multimedialną o ulubionym wykonawcy i prezentuje ją na forum klasy;
- wymienia zespoły grające bluesa;
- opowiada o muzyce, której słuchał;
- podaje tytuły innych utworów Wojciecha Kilara;
- opowiada o zmianach w słuchanej muzyce;
- zna trzech polskich jazzmanów;
- samodzielnie odczytuje jedną z partii instrumentalnych w utworze *Ob-La-Di Ob-La-Da*;
- podaje przykłady przebojów znanych zespołów rockowych;
- opowiada o innych twórcach grających muzykę pop;
- tworzy własne rytmy za pomocą instrumentów perkusyjnych lub beatboxu;
- układa proste rymowanki rytmiczne;
- bierze udział w quizie i osiąga dobre wyniki;
- w grupie przygotowuje prezentację, ma duży wkład w powstałe dzieło;
- wymienia polskich i zagranicznych twórców wybranych gatunków muzycznych;
- porównuje twórczość kompozytorów;
- dyskutuje o muzyce, uzasadnia swoje zdanie;

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w klasie VII;
- potrafi zaśpiewać z pamięci pieśni obowiązkowe, wybrane pieśni z zakresu patriotycznych, narodowych i innych z zalecaną interpretacją i właściwą postawą śpiewaczą;

- śpiewa solo lub w zespole kameralnym poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym przynajmniej cztery piosenki z następującego repertuaru: *Znamy się tylko z widzenia*, *Klaszczmy rękoma*, *Oda do radości*, *Cebula, cebula*, *Nie bądź taki szybki Bill*, *Dni, których nie znamy*;
- uczestniczy w dyskusji i tworzy ilustrację dźwiękową do mitu;
- rozpoznaje ze słuchu chorał gregoriański;
- wymienia najwybitniejszych kompozytorów renesansu;
- wyjaśnia, czym były *Melodie na psalterz polski*;
- wyjaśnia pojęcia: „monodia akompaniowana”, „bas cyfrowany”, *basso continuo*;
- podaje najważniejsze wydarzenia z życia Jana Sebastiana Bacha i rozpoznaje co najmniej jeden jego utwór;
- gra solo na instrumencie melodycznym fragment *Zimy* Antonio Vivaldiego;
- rozpoznaje barwę trąbki;
- śpiewa melodię kanonu *Noc srebrna*;
- z pomocą nauczyciela omawia budowę allegro sonatowego;
- wymienia kilka tytułów oper Wolfganga Amadeusza Mozarta;
- rozpoznaje trzy słuchane utwory Wolfganga Amadeusza Mozarta;
- rozpoznaje utwory Ludwiga van Beethovena, których słuchał na lekcji;
- gra na dzwoneczkach melodię *Ody do radości*;
- omawia budowę koncertu i symfonii;
- poszukuje informacji o wydarzeniach muzycznych;
- wie, czym były szkoły narodowe i dlaczego powstały;
- zna podstawowe fakty z życia Fryderyka Chopina;
- bierze udział w inscenizacji epizodu z życia młodego Fryderyka Chopina;
- wymienia polskie tańce narodowe;
- wie, że muzyka Fryderyka Chopina często była inspirowana folklorem;
- wyjaśnia, jaką formą jest etiuda;
- zna oznaczenia dynamiczne: pp, p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo;
- wymienia co najmniej jednego polskiego laureata konkursu chopinowskiego;
- analitycznie słucha muzyki;
- wie, co to są *Śpiewniki domowe*;
- zna libretto (najważniejsze wydarzenia) opery *Straszny dwór* Stanisława Moniuszki;
- wie, jakie zjawiska społeczne i wydarzenia historyczne miały wpływ na powstanie szkół narodowych
- wymienia co najmniej trzech przedstawicieli szkół narodowych;
- wymienia formy muzyczne popularne i w poszczególnych epokach;
- wyjaśnia pojęcia: „kolorystyka”, „impresjonizm”, „dodekafonia”, „muzyka atonalna”;
- wymienia nazwiska kompozytorów tworzących na przełomie XIX i XX wieku;
- zna podstawowe fakty z życiorysu Karola Szymanowskiego, Witolda Lutosławskiego, Krzysztofa Pendereckiego, Wojciecha Kilara;
- podaje tytuły filmów, do których muzykę skomponował Wojciech Kilar;
- wymienia formy muzyczne popularne i w poszczególnych epokach;
- opowiada o początkach bluesa;
- wymienia przynajmniej trzech znanych muzyków jazzowych;
- wyjaśnia pojęcia: „evergreen”, „bigbit”;
- z pomocą nauczyciela odczytuje jedną z partii instrumentalnych w utworze *Ob-La-Di Ob-La-Da*;
- zna historię powstania zespołu The Beatles;

- wymienia podane w podręczniku zespoły rockowe;
- wie, kiedy tworzył Michael Jackson i podaje tytuł przynajmniej jednej jego płyty;
- opowiada, jak powstaje muzyka rap;
- podejmuje próby tworzenia beatboxu;
- wymienia dwóch polskich twórców piosenki poetyckiej i poezji śpiewanej;
- w grupie przygotowuje prezentację muzyczną.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawę programową, lecz czasem wykonuje pewne zadania z pomocą nauczyciela;
- potrafi wykonać z pamięci pieśni obowiązkowe oraz niektóre wybrane pieśni patriotyczne, narodowe czy inne z właściwą postawą śpiewaczą;
- zachęcony śpiewa w grupie poprawnie pod względem rytmicznym i intonacyjnym przynajmniej cztery piosenki z następującego repertuaru: *Znamy się tylko z widzenia*, *Klaszczmy rękoma*, *Oda do radości*, *Cebula, cebula*, *Nie bądź taki szybki Bill*, *Dni, których nie znamy*;
- odpowiada na pytania do przeczytanego tekstu, a zapytany uczestniczy w dyskusji;
- zna cechy chorału gregoriańskiego;
- wie, kiedy było średniowiecze;
- wie, kiedy był renesans oraz wymienia polskich kompozytorów tej epoki;
- wymienia najwybitniejszych kompozytorów epoki baroku;
- potrafi wymienić jedno dzieło Antonio Vivaldiego, Jerzego Fryderyka Haendla, Wolfganga Amadeusza Mozarta, Ludwiga van Beethovena;
- wymienia klasyków wiedeńskich;
- bierze udział w inscenizacjach;
- zna daty (rok) oraz miejsca urodzin i śmierci Fryderyka Chopina;
- wie, kto to był Stanisław Moniuszko;
- wymienia co najmniej dwa tytuły oper S. Moniuszki;
- środkami pozamuzycznymi (prace plastyczne) oddaje charakter muzyki;
- wie, w jakiej epoce istniały szkoły narodowe;
- zna podstawowych przedstawicieli poszczególnych epok;
- wie, kto był kompozytorem baletu *Harnasie* i utworu *Źródło Aretuzy*;
- śpiewa w grupie piosenkę *Taniec*;
- wie, że Wojciech Kilar komponował muzykę filmową;
- uczestniczy w zabawie *Lustra*;
- wyjaśnia pojęcie „improwizacja”;
- próbuje tańczyć krok podstawowy rock and rolla;
- wie, czym się charakteryzuje rock and roll;
- wie, co to jest riff gitarowy;
- wie, kim był Michael Jackson;
- wyjaśnia pojęcia: „breakdance”, „DJ”, „sample”, „MC”, „scratch”;
- kulturalnie uczestniczy w dyskusji;
- słucha kulturalnie muzyki;
- w kilku prostych zdaniach opowiada o swojej ulubionej muzyce;
- podejmuje próby gry na instrumencie;
- jest przygotowany do zajęć.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności;

- potrafi zaśpiewać z pamięci niektóre pieśni obowiązkowe oraz wybrane pieśni patriotyczne;
- z pomocą nauczyciela wykona prosty akompaniament perkusyjny do poznanych piosenek;
- śpiewa w grupie z pamięci lub z tekstem piosenki: *Znamy się tylko z widzenia, Klaszczmy rękoma, Oda do radości, Cebula, cebula, Nie bądź taki szybki Bill, Dni, których nie znamy*;
- rozmawia o muzyce;
- podejmuje niechętnie próby śpiewania w grupie;
- wykazuje niewielkie zaangażowanie w czasie zajęć;
- stara się środkami pozamuzycznymi oddać charakter muzyki, wykonuje pracę plastyczną;
- wie, że Fryderyk Chopin był polskim kompozytorem epoki romantyzmu;
- wie, że Stanisław Moniuszko był polskim kompozytorem epoki romantyzmu;
- słucha muzyki, nie przeszkadzając innym uczniom;
- wymienia kolejno epoki;
- wie, że tacy twórcy muzyki jak: Karol Szymanowski, Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki, Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki byli polskimi kompozytorami;
- wie, skąd się wywodzi muzyka bluesowa;
- podejmuje próby śpiewania w grupie piosenki *Blues bujany*;
- wie, gdzie powstał jazz;
- wie, kiedy i gdzie powstał rock and roll, kim był Elvis Presley;
- wymienia chociaż jeden zespół rockowy;
- wie, co to jest muzyka pop;
- podejmuje próby śpiewania w grupie piosenki *We Are the World*;
- wyjaśnia pojęcia: „rap”, „hip-hop”;
- tworzy pracę plastyczną inspirowaną muzyką;
- słucha muzyki w sposób kulturalny;
- z uwagą i szacunkiem wysłuchuje prezentacji swoich koleżanek i kolegów.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości objętych programem nauczania w klasie VII;
- nie wykazuje inicjatywy poprawy ocen;
- nie potrafi wykonać żadnej pieśni obowiązkowej na pamięć, ani przy pomocy nut;
- nie zna nazw i wartości rytmicznych dźwięków;
- nie bierze udziału w lekcji;
- nie wykonuje zadań i ćwiczeń obligatoryjnych;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu oraz wiadomości i umiejętności objęte programem są trudne do uzupełnienia;
- nie podejmuje działań, nie wykonuje z pomocą nauczyciela zadań muzycznych.

Opracowała Kamila Mrzyglód